

III

(Ettevalmistavad aktid)

KONTROLLIKODA

ARVAMUS nr 9/2012

ettepaneku kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseks, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1083/2006 (COM(2012) 496 (final) – 2011/0276 (COD))

(esitatud vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 lõike 4 teisele lõigule)

(2013/C 13/01)

SISUKORD

	Punkt	Lk
Sissejuhatus	1–2	2
Üldised tähelepanekud	3–6	2

EUROOPA LIIDU KONTROLLIKODA,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikleid 4, 5 ja 17, ning Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 174–178, artikli 287 lõike 4 teist lõiku ning artikleid 317, 318 ja 322,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu ildeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ⁽¹⁾,

võttes arvesse nõukogu esitatud arvamuse taotlust, mille kontrollikoda sai 12. novembril 2012,

võttes arvesse komisjoni esitatud ettepanekut määruse muutmise kohta ⁽²⁾,

võttes arvesse arvamust nr 1/2010 „Euroopa Liidu eelarve finantsjuhtimise edendamine: riskid ja väljakutsed” ⁽³⁾ ning arvamust nr 7/2011 ettepaneku kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseks, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regio-

naalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1083/2006 ⁽⁴⁾,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 5, mille kohaselt võtab EL valdkondades, mis ei kuulu liidu ainupädevusse, meetmeid ainult niisuguses ulatuses ja siis, kui kavandatud meetme eesmärki on selle ulatust ja tagajärgi arvestades lihtsam saavutada liidu tasandil,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 174, töötab liit oma igakülge harmoonilise arengu edendamiseks välja ja rakendab meetmeid majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks,

võttes arvesse, et komisjon vastutab eelarve täitmise ja programme rakendamise eest (Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõige 1), et komisjon täidab eelarvet koostöös liikmesriikidega omal vastutusel ning assigneeringute piires, võttes arvesse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid ja seda, et liikmesriigid teevad komisjoniga koostööd, tagamaks, et assigneeringuid kasutatakse vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 317),

⁽¹⁾ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.⁽²⁾ COM(2012) 496 (lõplik), 11. september 2012.⁽³⁾ <http://eca.europa.eu>⁽⁴⁾ ELT C 47, 17.2.2012, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ARVAMUSE:

SISSEJUHATUS

1. Komisjoni muudetud ettepanek määruse kohta, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondile, Euroopa Sotsiaalfondile, Ühtekuuluvusfondile, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondile ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondile ning üldsätted ühtekuuluvuspoliitika fondide kohta, käsitleb peamiselt ühise strateegilise raamistiku vastuvõtmist.

2. Käesolev arvamus käsitleb vaid komisjoni muudetud ettepanekut, ent kontrollikoda soovib üldiselt viidata oma arvamusele nr 7/2011.

ÜLDISED TÄHELEPANEKUD

3. Komisjoni muudetud ettepanekus muudetakse Ühtekuuluvusfondi ulatust ning jagatakse selle koostisosad ühissätete määruse uue lisa (I lisa) ja komisjoni delegeeritud õigusakti vahel. Seeläbi tekib oht, et poliitika muutub veelgi keerulisemaks.

4. Kontrollikoda märgib, et ühise strateegilise raamistiku eesmärk on endiselt anda liikmesriikide ja piirkondade tasandil programmitöö protsessile selge strateegiline suund (vt põhjendus 14 ning muudetud ettepaneku artikli 2 lõige 2 ning artikkel 10). Erinevalt komisjoni algsest ettepanekust ei teiseks ühine strateegiline raamistik enam ELi eesmärke fondide põhimeetmeteks. Selle asemel soovib seadusandja iga temaatilise eesmärgi jaoks komisjonile delegeerida soovituslike

suure Euroopa lisaväärtusega meetmete valimise ning nende elluviimise põhimõtete otsustamise (vt muudetud ettepaneku artiklid 11 ja 12). Kooskõlas kontrollikoja varasema arvamusega (arvamuse nr 7/2011 punkt 8) on kontrollikoda seisukohal, et sisuliselt on tegu tulevase ühtekuuluvuspoliitika keskse ja otsustava elemendiga. Seetõttu tuleks seda pidada ELi õiguse olemuslikuks osaks, mida Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt ei saa edasi delegeerida.

5. Kontrollikoda soovib meelde tuletada oma soovitusi, mille kohaselt tuleks lisada Euroopa lisaväärtuse mõiste mõnda asjakohasesse poliitilisse avaldusse või ELi õigusakti, mida ELi poliitilised otsustajad saaksid kasutada suuniseks kulutuste prioriteetide määramisel (vt arvamuse nr 1/2010 punkt 18). Perioodi 2014–2020 õigusliku raamistiku vastuvõtmine annab selleks hea võimaluse. Taoline selgitav säte tundub veelgi tähtsam juhul, kui komisjonile otsustatakse delegeerida suure Euroopa lisaväärtusega meetmete valimine. Nimetatud kontekstis märgib kontrollikoda, et muudetud ettepanek (muudetud ettepaneku artikli 2 lõige 4) esitatud määratluses ei sõnastata küllaldase täpsusega aluspõhimõtteid, millest lähtudes otsustatakse „meetmed, mis eeldatavalt annavad tuntava panuse liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu sihtide ja eesmärkide saavutamisse ning mis on programmide ettevalmistamisel lähtepunktiks”.

6. Lisaks peaks subsidiaarsuse põhimõttest lähtudes kõigi ELi meetmete loomisel silmas pidama ELi lisaväärtuse loomise eesmärki. „Soovituslike” meetmete nimekirja (muudetud ettepaneku artikkel 12) mainimisest võib välja lugeda, et ELi lisaväärtuse loomise nõue on vaid soovitusliku iseloomuga.

Kontrollikoda võttis käesoleva arvamuse vastu 13. detsembri 2012. aasta koosolekul Luxembourgis.

*Kontrollikoja nimel
president*

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA